

Θεωρίες Πολεοδομικού Σχεδιασμού

Διδακτική ομάδα: Ελένη Ανδρικοπούλου, Γρηγόρης Καυκαλάς
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

5^ο Μάθημα

Βιώσιμη αστική ανάπτυξη: Το γενικό πλαίσιο Παγκόσμια και Ευρωπαϊκή διάσταση

Εισήγηση: Ελένη Ανδρικοπούλου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΣΚΟΠΟΪ

Η παρουσίαση αυτή εξετάζει τι σημαίνουν η έννοια της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και κάτω από ποιες συνθήκες σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε το περιεχόμενο αλλά και οι προσπάθειες προώθησής της.

Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα:

- A. Οι πρωτοβουλίες των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον, τη βιώσιμη ανάπτυξη και τους ανθρώπινους οικισμούς
- B. Οι ευρωπαϊκές διασκέψεις για Βιώσιμες Πόλεις

Α. Παγκόσμιες διασκέψεις για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη

Οι παγκόσμιες διασκέψεις για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη γίνονται στο πλαίσιο και με πρωτοβουλία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Πρωτοβουλίες των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη

- 1972 Διάσκεψη για το Ανθρώπινο Περιβάλλον στη Στοκχόλμη
- 1976 Διάσκεψη για τους Ανθρώπινους Οικισμούς (**Habitat I**) στο Βανκούβερ
- 1987 Έκθεση της Παγκόσμιας Επιτροπής για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη (Έκθεση Brundtland)**
- 1992 Διάσκεψη για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη στο Ρίο ντε Τζανέιρο – The Earth Summit**
- 1996 Διάσκεψη για τους Ανθρώπινους Οικισμούς (**Habitat II**) στην Κωνσταντινούπολη – **The City Summit**
- 1997 Διάσκεψη στη Νέα Υόρκη – Rio+5 – **Πρωτόκολλο του Κιότο**
- 2002 Διάσκεψη για Βιώσιμη Ανάπτυξη στο Γιοχάνεσμπουργκ
- 2012 Διάσκεψη στο Ρίο ντε Τζανέιρο (Ιούνιος 2012) - Rio+20**

Α1. Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης στην έκθεση Brundtland

Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης

Ο ορισμός της βιώσιμης ανάπτυξης δόθηκε το 1987 στην Έκθεση Brundtland που συνέταξε η Παγκόσμια Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη με πρόεδρο την Gro Harlem Brundtland (*):

«Βιώσιμη είναι η ανάπτυξη που καλύπτει τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να διακυβεύεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες».

(*) UN General Assembly. 1987. *Our Common Future, Report of the World Commission on Environment and Development (Brundtland Report), A/42/427*. 4 August 1987.

Όρια/Περιορισμοί στην βιώσιμη ανάπτυξη

- περιορισμοί που επιβάλλονται από τη **σημερινή τεχνολογία και κοινωνική οργάνωση** και την ικανότητα της **βιόσφαιρας** να απορροφά τις συνέπειες της ανθρώπινης δραστηριότητας
- το **πρόβλημα της φτώχειας** και την ανάγκη να καλυφθούν οι ανάγκες όλων
- το ζήτημα της **οικονομικής ανάπτυξης** και της **δίκαιης κατανομής της,**
- την **ανάγκη αλλαγής των τρόπων ζωής,** ιδίως στις **πλούσιες χώρες,**
- την **ανάγκη ισορροπίας** μεταξύ πληθυσμού, οικονομικής ανάπτυξης και παραγωγικού δυναμικού των οικοσυστημάτων,
- και καταλήγει: «σε τελευταία ανάλυση, η βιώσιμη ανάπτυξη πρέπει να στηριχθεί στην πολιτική βούληση».

Βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει επίσης ισόρροπη χωρική ανάπτυξη

- Ισορροπία μεταξύ αναπτυγμένων και αναπτυσσόμενων, πλούσιων και φτωχών χωρών
- Από τη σκοπιά της βιωσιμότητας:
 - Οι αναπτυγμένες χώρες έχουν μεγάλη συνεισφορά στην περιβαλλοντική υποβάθμιση του πλανήτη και αναλογικά μικρότερες αναπτυξιακές ανάγκες.
 - Αντίθετα, οι αναπτυσσόμενες χώρες έχουν αναλογικά μικρότερη συνεισφορά στην περιβαλλοντική υποβάθμιση αλλά παράλληλα τεράστιες αναπτυξιακές ανάγκες, αν πρόκειται να συγκλίνουν έστω και ελάχιστα προς το αναπτυξιακό επίπεδο των αναπτυγμένων χωρών.

Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη

Η αστική κρίση απειλεί τις αναπτυσσόμενες χώρες

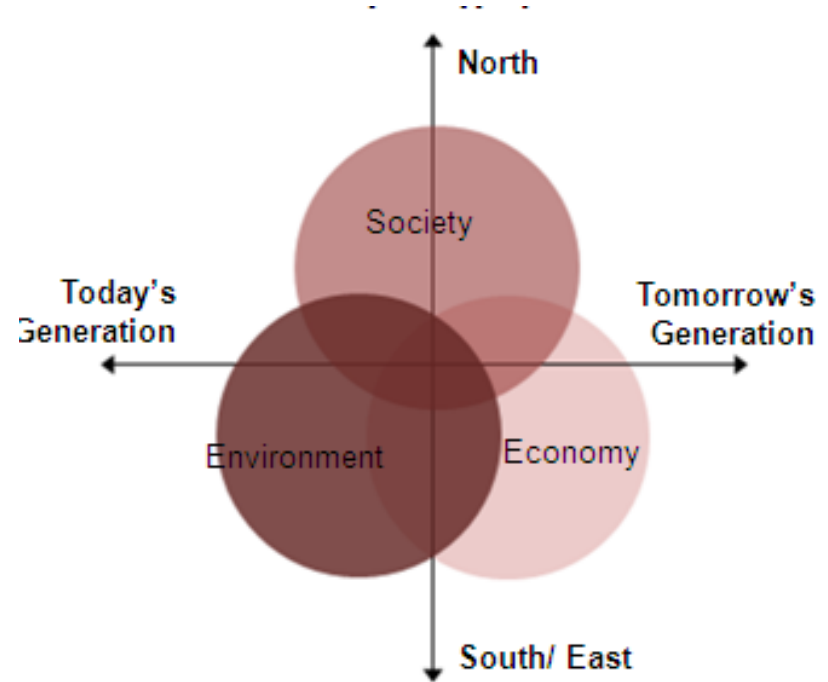
- Ο αστικός πληθυσμός έφτασε το 1 δισεκατομμύριο το 1987 (από 100 εκατομμύρια το 1920),
- Ένα άτομο στα δέκα κατοικεί το 1980 σε μια πόλη άνω του 1 εκατομμυρίου κατοίκων (από ένα στα εκατό το 1940),
- Αναμένεται μέχρι το 2000 οι πόλεις του Τρίτου Κόσμου να αυξηθούν κατά τρία τέταρτα του δισεκατομμυρίου ανθρώπων.
- Αυτό συνεπάγεται ότι ο αναπτυσσόμενος κόσμος πρέπει για να διατηρήσει απλώς τις σημερινές συχνά εξαιρετικά ανεπαρκείς συνθήκες να αυξήσει, στο άμεσο μέλλον, κατά 65% την ικανότητά του να παράγει και να διαχειρίζεται αστικές υποδομές, υπηρεσίες και κατοικίες.

Βιώσιμη Ανάπτυξη: Το τρίπτυχο κοινωνία – οικονομία – περιβάλλον

Η διάσταση του χώρου

Η διάσταση του χρόνου

A2. Διάσκεψη του Ρίο (1992) για το περιβάλλον
και την ανάπτυξη

Διάσκεψη του Ρίο για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη

- Στη Διάσκεψη συναντήθηκαν **178 χώρες**, αναζητώντας λύσεις για τη φτώχεια, το χάσμα μεταξύ βιομηχανικών και αναπτυσσόμενων χωρών και τα περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα.
- Στόχος της Διάσκεψης του Ρίο ήταν να ξεκινήσει μια πορεία βιώσιμης ανάπτυξης παγκοσμίως, στην οποία **η περιβαλλοντική προστασία και η κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη θα έχουν το ίδιο βάρος.**
- Οι συμμετέχουσες χώρες υπέγραψαν πέντε συμφωνίες:
 - Τρεις μη δεσμευτικές: 1. **Διακήρυξη του Ρίο**, 2. **Ατζέντα 21**, 3. **Δήλωση Δασικών Αρχών**
 - και δύο νομικά δεσμευτικές συμβάσεις: 4. **Πλαίσιο Συνθήκης για την Κλιματική Αλλαγή**, 5. **Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα.**

Η Ατζέντα 21 (1/3)

Η **Ατζέντα 21** είναι ένα παγκόσμιο σχέδιο δράσης για βιώσιμη ανάπτυξη σε όλες τις περιοχές και θεμελιώνει, μεταξύ άλλων, τη σχέση πόλης και περιβάλλοντος.

- Στο **Κεφάλαιο 7** «Προώθηση της Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ανθρώπινων Οικισμών», επισημαίνει τη **διαφορά στον τρόπο που λειτουργούν οι πόλεις**:
 - Στις αναπτυγμένες χώρες, τα **καταναλωτικά πρότυπα που έχουν αναπτυχθεί στις πόλεις** πιέζουν σοβαρά το παγκόσμιο οικοσύστημα.
 - Στον αναπτυσσόμενο κόσμο **οι οικισμοί χρειάζονται περισσότερες πρώτες ύλες, ενέργεια και οικονομική ανάπτυξη**, απλώς και μόνον για να ξεπεράσουν τα βασικά οικονομικά και κοινωνικά τους προβλήματα.

Η Ατζέντα 21 (2/3)

Στο **Κεφάλαιο 7**, επίσης, η **Ατζέντα 21** θέτει τους εξής **στόχους**:

- επαρκής **στέγη** για όλους
- βελτίωση της **διαχείρισης** των ανθρώπινων οικισμών
- **βιώσιμος σχεδιασμός** και διαχείριση των **χρήσεων γης**
- ολοκληρωμένη προσφορά **περιβαλλοντικών υποδομών**: νερό, υγιεινή, αποχέτευση, στερεά απόβλητα
- **βιώσιμα** συστήματα **ενέργειας** και **μεταφορών**
- σχεδιασμός και διαχείριση των ανθρώπινων οικισμών σε περιοχές επιρρεπείς σε **καταστροφές**
- **βιώσιμες** δραστηριότητες της **κατασκευαστικής βιομηχανίας**
- ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και οικοδόμηση της ικανότητας για την ανάπτυξη των ανθρώπινων οικισμών.

Η Ατζέντα 21 (3/3)

Η **Ατζέντα 21** στο **Κεφάλαιο 28** «Πρωτοβουλίες των Τοπικών Αρχών για τη Στήριξη της Ατζέντα 21» προωθεί τη **συμμετοχή και συνεργασία των τοπικών αρχών** με στόχο:

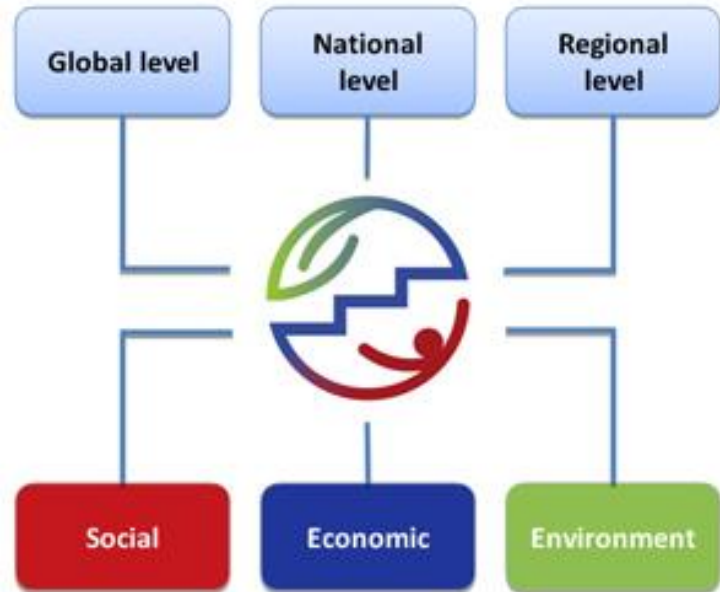
- να αναλάβουν **οι τοπικές αρχές** συμβουλευτική διαδικασία ώστε να πετύχουν τη συναίνεση του πληθυσμού για την Τοπική Ατζέντα 21,
- να αναλάβει **η διεθνής κοινότητα** πρωτοβουλίες για να αυξηθεί η συνεργασία μεταξύ τοπικών αρχών,
- να επιδιώξουν **οι εκπρόσωποι τοπικών οργανώσεων** των πόλεων τη συνεργασία και τον συντονισμό με στόχο την ανταλλαγή πληροφορίας και εμπειρίας και
- να εφαρμόσουν οι τοπικές αρχές προγράμματα που εξασφαλίζουν την **εκπροσώπηση των γυναικών και των νέων** στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, προγραμματισμού και υλοποίησης.

Α3. Συνάντηση Κορυφής Στο Ρίο Ντε Τζανέιρο (Ιούνιος 2012) - Rio+20

Το τρίπτυχο της βιώσιμης ανάπτυξης

**Νέα Διάσκεψη του Ρίο 20
χρόνια μετά:**

20-22 Ιουνίου 2012

Η Διάσκεψη Ρίο+20 για τη βιώσιμη ανάπτυξη (1/2)

Η Διάσκεψη Ρίο+20 έθεσε **7 κρίσιμα ζητήματα**:

1. **Εργασία** (επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην ποσότητα και την ποιότητα των θέσεων εργασίας)
2. **Ενέργεια** (βιώσιμη ενέργεια, πρόσβαση στην ενέργεια για όλους, ΑΠΕ)
3. **Πόλεις** (προωθούν ιδέες, εμπόριο, πολιτισμό, επιστήμη, παραγωγικότητα, κοινωνική ανάπτυξη – αλλά και απειλούνται από συνωστισμό, έλλειψη πόρων για βασικές υπηρεσίες, έλλειψη ικανοποιητικών συνθηκών κατοικίας και υποδομές που υποβαθμίζονται)
4. **Τρόφιμα** (υποβάθμιση εδαφών, υπόγειων υδάτων, ωκεανών, δασών και βιοποικιλότητας και επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής)

Η Διάσκεψη Ρίο+20 για τη βιώσιμη ανάπτυξη (1/2)

5. **Νερό** (καθαρό και προσιτό νερό για όλους, κακές οικονομικές συνθήκες και κακές υποδομές ευθύνονται για το θάνατο χιλιάδων ανθρώπων κυρίως παιδιών από ασθένειες που συνδέονται με την έλλειψη νερού)
6. **Ωκεανοί** (σημαντικοί για τη λειτουργία του παγκόσμιου συστήματος, αποτελούν ζωτικούς αγωγούς για το εμπόριο και τις μεταφορές)
7. **Φυσικές καταστροφές** (σεισμοί, πλημμύρες, ξηρασία, τυφώνες)

Εικόνες από το σήμερα (1)

traffic_congestion_kabul_afghanistan

Εικόνες από το σήμερα (2)

traffic_bangkok_thailand

Εικόνες από το σήμερα (3)

public_transportation_kolkata_india

Εικόνες από το σήμερα (4)

train_seoul_rep_korea

Εικόνες από το σήμερα (5)

bicycles_sapporo_japan

Εικόνες από το σήμερα (6)

urbanization_dhaka_bangladesh

Εικόνες από το σήμερα (7)

slum_rio_de_janeiro_brazil

Εικόνες από το σήμερα (8)

slums_cape_town_sa

Εικόνες από το σήμερα (9)

polluted_air__athens_greece

B. Ευρωπαϊκές διασκέψεις για βιώσιμες πόλεις

Οι διασκέψεις αποσκοπούσαν στην προώθηση των αρχών της **Ατζέντα 21** σε τοπικό επίπεδο και οργανώθηκαν από το **Ευρωπαϊκό τμήμα** του **Διεθνούς Συμβουλίου Τοπικών Πρωτοβουλιών για το Περιβάλλον**.

B. Ευρωπαϊκές διασκέψεις για βιώσιμες πόλεις

Οι διασκέψεις αποσκοπούσαν στην προώθηση των αρχών της *Ατζέντα 21* σε τοπικό επίπεδο και οργανώθηκαν από το *Ευρωπαϊκό τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Τοπικών Πρωτοβουλιών για το Περιβάλλον*.

Ευρωπαϊκές διασκέψεις για βιώσιμες πόλεις

- 1994 1η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη, **Χάρτης του Aalborg**
- 1996 2η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη, Σχέδιο Δράσης της Λισαβόνας
- 2000 3η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη, Έκκληση του Ανόβερου
- 2004 4η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη, **Δεσμεύσεις του Aalborg**
«Aalborg +10: Ένα μέλλον που εμπνέει»
- 2007 5η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη, Σεβίλλη, «*Διαδίδοντας τις Δεσμεύσεις στους δρόμους*»
- 2010 6η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη, Δουνκέρκη, εξέδωσε τη ***Διακήρυξη για την Τοπική Βιωσιμότητα και την Πρόσκληση Δράσης για το Κλίμα***
- 2013 7η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη, 17-19 Απριλίου, Γενεύη, «*Οικολογικά και κοινωνικά υπεύθυνη οικονομία. Μια λύση για την κρίση*»

Ο Χάρτης του Aalborg, 1994

Ο **Χάρτης του Aalborg** υιοθετήθηκε από τους συμμετέχοντες εκπροσώπους των τοπικών αρχών των πόλεων και

- εστιάζεται στο ρόλο των ευρωπαϊκών πόλεων, τις αρχές βιωσιμότητας και τις στρατηγικές που πρέπει να ακολουθούν,
- θέτει στόχους για μια σειρά από ζητήματα που συναρτώνται με τη βιωσιμότητα των πόλεων (αστική οικονομία, κοινωνική ισότητα, χρήσεις γης και αστικές μετακινήσεις, παγκόσμιο κλίμα) και
- προσδιορίζει το πλαίσιο, τους τρόπους και τα μέσα λειτουργίας των τοπικών αρχών.
- Επίσης, προωθεί δύο πρωτοβουλίες:
 - την **«Εκστρατεία για Ευρωπαϊκές Βιώσιμες Πόλεις»**, μια πρωτοβουλία διεθνούς συνεργασίας που καταγράφει την πρόοδο που έχουν κάνει οι πόλεις στην κατεύθυνση της βιωσιμότητας.
 - τα **«Σχέδια Τοπικής Δράσης προς τη Βιωσιμότητα»**.

Οι δεσμεύσεις του Aalborg, 2004

Δέκα χρόνια μετά τον Χάρτη του Aalborg πραγματοποιείται η 4^η Διάσκεψη, και πάλι στο Aalborg, στην οποία υιοθετείται η Διακήρυξη **«Aalborg +10: Ένα μέλλον που εμπνέει»**

Στην Διακήρυξη οι τοπικές αρχές διατυπώνουν το κοινό όραμα για ένα βιώσιμο μέλλον των κοινοτήτων τους:

«Το όραμα μας είναι πόλεις χωρίς αποκλεισμούς, ακμάζουσες, δημιουργικές και βιώσιμες, που προσφέρουν καλή ποιότητα ζωής σε όλους τους πολίτες και επιτρέπουν την συμμετοχή τους σε όλες τις πλευρές της αστικής ζωής».

Οι τοπικές αρχές αναγνωρίζουν τις σοβαρές προκλήσεις που δέχονται με τις συνδυασμένες πιέσεις της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας και της τεχνολογικής ανάπτυξης, αλλά και τις ευθύνες που έχουν απέναντι στους πολίτες, και συμφωνούν να αναλάβουν δεσμεύσεις, τις **«Δεσμεύσεις του Aalborg»**.

Οι 10 Δεσμεύσεις του Aalborg (1/2)

- 1) Διακυβέρνηση – ενεργοποίηση των διαδικασιών λήψης αποφάσεων με αυξημένη συμμετοχική δημοκρατία,
- 2) Τοπική διαχείριση της βιωσιμότητας – εφαρμογή αποτελεσματικών τρόπων διαχείρισης,
- 3) Φυσικά κοινά αγαθά – προστασία, διάσωση και διασφάλιση της δίκαιης πρόσβασης σε φυσικά κοινά αγαθά (ενέργεια, νερό, αέρας κ.ά.),
- 4) Υπεύθυνη κατανάλωση και επιλογές ζωής – συνετή και αποδοτική χρήση των πόρων και ενθάρρυνση της βιώσιμης κατανάλωσης και παραγωγής,
- 5) Προγραμματισμός και σχεδιασμός – αντιμετώπιση θεμάτων περιβαλλοντικών, κοινωνικών, οικονομικών, υγείας και πολιτιστικών για το καλό όλων,

Οι 10 Δεσμεύσεις του Aalborg (2/2)

- 6) Καλύτερη κινητικότητα, λιγότερη κυκλοφορία – αναγνώριση της αλληλεξάρτησης μεταφορών, υγείας και περιβάλλοντος και προώθηση επιλογών βιώσιμης κινητικότητας,
- 7) Τοπική δράση υγείας – προστασία και βελτίωση της υγείας και ευζωίας των πολιτών,
- 8) Δραστήρια και βιώσιμη τοπική οικονομία – δημιουργία και διασφάλιση μιας δραστήριας και βιώσιμης οικονομίας που δίνει πρόσβαση στην απασχόληση χωρίς να βλάπτει το περιβάλλον,
- 9) Κοινωνική ισότητα και δικαιοσύνη – διασφάλιση κοινοτήτων χωρίς αποκλεισμούς,
- 10) Από το τοπικό στο παγκόσμιο – αποδοχή της παγκόσμια ευθύνη μας για ειρήνη, δικαιοσύνη, ισότητα, βιώσιμη ανάπτυξη και προστασία περιβάλλοντος.

Συμμετοχή

Μέχρι πρόσφατα (Φεβρουάριος 2010), 2708 τοπικές αρχές από 46 χώρες έχουν υπογράψει τον **Χάρτη του Aalborg** και συμμετέχουν στην Εκστρατεία για Βιώσιμες Πόλεις.

- Από την **Ελλάδα**, 64 τοπικές αρχές έχουν υπογράψει τον Χάρτη του Aalborg, μεταξύ αυτών: μεγάλοι Δήμοι της Αττικής (Αθηναίων, 21 Δήμοι του Συνδέσμου Βόρειας και Ανατολικής Μητροπολιτικής Περιοχής Αθηνών, Περιστερί, Λαύριο κ.ά.), αρκετές μεγάλες πόλεις (Βόλος, Λάρισα, Ξάνθη, Τρίκαλα), οικισμοί της ευρύτερης περιοχής Θεσσαλονίκης (Κουφάλια, Λαγκαδάς, Σίνδος κ.ά.) και διάφοροι μικρότεροι οικισμοί (Αλεξάνδρεια, Αλμυρός κ.ά.).

Μέχρι σήμερα (Μάρτιος 2013), 667 τοπικές αρχές από 35 χώρες έχουν υπογράψει τις **Δεσμεύσεις του Aalborg**.

- Από την **Ελλάδα** έχουν υπογράψει 9 τοπικές αρχές : ο Σύνδεσμος 21 Δήμων της Αθήνας, η Τοπική Ένωση Δήμων Αττικής και οι Δήμοι Θεσσαλονίκης, Πάτρας, Χαλανδρίου, Παπάγου, Τρικάλων, Νέας Αρτάκης και Ωραιοκάστρου.

2010, Δουνκέρκη, **Διακήρυξη για την Τοπική Βιωσιμότητα**

Βασική επιδίωξη των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών είναι:

- Η δημιουργία καινοτόμων, βιώσιμων και χωρίς αποκλεισμούς κοινοτήτων
- Η ολοκλήρωση της τοπικής αυτονομίας και η επίτευξη της εδαφικής συνοχής στην Ευρώπη.

Οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν οι Τοπικές και Περιφερειακές Αρχές αφορούν μεταξύ άλλων:

- την αντιμετώπιση των προκλήσεων της σημερινής νομισματικής και οικονομικής κρίσης και των κοινωνικών επιπτώσεών της,
- την κοινωνική ενσωμάτωση και την εξάλειψη της φτώχειας
- την προώθηση βιώσιμης, πράσινης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομίας
- Τον μετασχηματισμό των τοπικών κοινοτήτων στο να γίνουν χαμηλής περιεκτικότητας σε άνθρακα, ανθεκτικές στο κλίμα, βιώσιμες και χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς κ.ά.

2010, Δουνκέρκη, **Διακήρυξη για την Τοπική Βιωσιμότητα και Πρόσκληση Δράσης για το Κλίμα**

Οι Τοπικές και Περιφερειακές Αρχές ζητούν μεταξύ άλλων

- οι στρατηγικές και τα μέτρα σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης να υποστηρίζουν ταυτόχρονα τον μετασχηματισμό της οικονομίας, ώστε να γίνει χαμηλής περιεκτικότητας σε άνθρακα, ανθεκτική στις αλλαγές του κλίματος και βιώσιμη.
- μια συνεκτική, πολυ-επίπεδη προσέγγιση διακυβέρνησης μεταξύ Ευρωπαϊκού, εθνικού, περιφερειακού και τοπικού επιπέδου και την συναίνεση και τον διάλογο για κοινή δράση για την αλλαγή του κλίματος
- την ευρωπαϊκή οικονομική στήριξη για την ενίσχυση και υποστήριξη της συνεργασίας στις δράσεις του κλίματος
- την ανακατανομή των μη δαπανηθέντων χρηματοδοτικών πόρων με προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση και τα σχέδια ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κ.ά.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Ανδρικοπούλου Ε., Γιαννακού Α., Καυκαλάς Γ., Πιτσιάβα Μ. 2007, **Πόλη και Πολεοδομικές Πρακτικές για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη**, εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.
- RIO +20 United Nations Conference on Sustainable Development (2012) **The Future We Want** Resolution adopted by the General Assembly, 11 September 2012.
- The Dunkerque 2010 **Local Sustainability Declaration**
- Dunkerque 2010 **Call on Climate Action**

Ιστότοποι:

- Rio+20 Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη
<http://www.un.org/en/sustainablefuture/sustainability.shtml>
- 6^η Διάσκεψη για Βιώσιμες πόλεις στη Δουνκέρκη
<http://www.dunkerque2010.org/>
- 7^η Διάσκεψη για Βιώσιμες πόλεις στη Γενεύη
<http://www.sustainablegeneva2013.org/#>

Πηγές εικόνων

Διαφάνεια 12

<http://www.aren.admin.ch/themen/nachhaltig/00260/02006/index.html?lang>

Copyright

Διαφάνεια 19

http://www.uncsd2012.org/content/images/image18_241.jpg

Copyright

Διαφάνεια 22

<http://kerchak.com/wp-content/uploads/2012/01/holl%C3%ADn-nasa.jpg>

Nasa GISS, Flickr, Creative Commons by 2.0

Διαφάνεια 23

http://www.un.org/es/sustainablefuture/img/slideshow_images/cities/traffic_bangkok_thailand_106555.jpg

Copyright

Διαφάνεια 24

http://www.un.org/es/sustainablefuture/img/slideshow_images/cities/public_transportation_kolkata_india_451876.jpg

Copyright

Διαφάνεια 25

http://www.un.org/es/sustainablefuture/img/slideshow_images/cities/train_seoul_rep_korea_451908.jpg

Copyright

Πηγές εικόνων

Διαφάνεια 26

http://www.un.org/es/sustainablefuture/img/slideshow_images/cities/bicycles_sapporo_japan_183510.jpg

copyright

Διαφάνεια 27

http://www.un.org/es/sustainablefuture/img/slideshow_images/cities/urbanization_dhaka_bangladesh_451902.jpg

Copyright

Διαφάνεια 28

http://www.un.org/es/sustainablefuture/img/slideshow_images/cities/slum_rio_de_janeiro_brazil_317080.jpg

Copyright

Διαφάνεια 29

http://www.un.org/es/sustainablefuture/img/slideshow_images/cities/slums_cape_town_sa_123167.jpg

Copyright

Διαφάνεια 30

http://www.un.org/es/sustainablefuture/img/slideshow_images/cities/polluted_air_athens_greece_71012.jpg

Copyright

Τέλος Μαθήματος

Επεξεργασία: Τάσιου Στεφάνια
Θεσσαλονίκη, Μάιος 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

